

Jona 2: “In de diepte”.

Orde van dienst:

Welkom

Votum en zegengroet

Psalm 40: 1

Gebed

Kinderen: Vis.

Opwekking 40: Je hoeft niet bang te zijn.

Lezen: Jona 2

Nieuw Liedboek 155: Zijt Gij mijn God

Tekst: Jona 2: 10: “Het is de HEER die redt”.

Preek

Nieuw Liedboek 103c: 1, 2, 3 Loof de Koning heel mijn wezen.

Wet

Psalmen voor nu Psalm 130

Gebed

Collecten

Psalm 5: 9, 10

Zegen

Kinderen: Vis: Ichthus.

Preek:

Stel ik deel briefjes uit vanmorgen en op dat briefje mag je een vraag aan God stellen.

Wat zou je dan vragen?

Misschien de vraag: “Bestaat u wel?”.

Of de vraag: “Hoe heeft u de aarde geschapen?”.

Zijn we daar ook uit! ;-)

Ik vermoed, dat veel vragen te maken zullen hebben met pijn. Met lijden.

Met het kwaad in de wereld.

Met de oorlogen, ziekten, aardbevingen, vluchtelingen, honger...

Met het lijden in je eigen leven.

Vragen over de ziekte, die je leven zo getekend heeft. Over je kind dat stierf. Over de pijn in je huwelijk. Over je liefdes, die nooit beantwoord werden....

De grote vraag: “Waarom!!!”.

“Waar was u toen ik het moeilijk had?

U bent toch mijn Vader!?.

Wie bent u eigenlijk?”.

Misschien is dat wel de diepste vraag: “Wie bent u eigenlijk?”.

Dat je vanuit je dagelijkse dingen, je pijn, je berouw, je teleurstellingen of vanuit wat er allemaal in de wereld gebeurt, dat je omhoog gaat kijken naar God en dan vraagt: “Wie bent u eigenlijk?”.

Dat was ook de grote vraag in het paradijs.

Bij die boom van de kennis van goed en kwaad.

Daar was niet de grote vraag “Bestaat God wel?”.

Dát wisten Adam en Eva wel. Ze wandelden met God in de avondkoelte.

Nee, door de woorden van de slang werd de grote vraag: "Wie is God eigenlijk?".
Is Hij een goede God? Een God, die ik kan vertrouwen?
Of is Hij een trotse God? Een God, die niet wil dat de mens even groot wordt als Hij?
Is hij jaloers?
Wil hij het geheim van goed en kwaad voor zichzelf houden?
Wil hij mensen klein houden?
Wie is Hij eigenlijk?

Nu had God in het paradijs natuurlijk in de verdediging kunnen gaan en kunnen zeggen: "Ja, maar Adam, ik ben echt wel betrouwbaar! Je moet niet naar die slang luisteren! Die duivel liegt."
Maar dat was dan, plat gezegd, het woord van God tegenover het woord van de slang geweest.
De argwaan was gebleven.

Wat doet de HERE?

Hij neemt Adam en Eva bij de hand en gaat met hen de geschiedenis in.

En in die geschiedenis gaat hij aan de feiten laten zien hoe kwaad het kwaad wel niet is en hoeveel het kwaad kapot maakt. Hij gaat laten zien, dat Hij goed is, dat je hem kunt vertrouwen.

Dat Hij een Vader is

Hij laat zijn daden spreken.

*****

En zo komen we in die lange geschiedenis ook Nineveh tegen en Jona.

Die grote stad en die kleine profeet.

Nineveh: een stad waar de god Assur wordt gediend.

Een stad vol geweld en bloedvergieten. De as van het kwaad.

Zóveel kwaad, dat dat kwaad zelfs "ten hemel schreit".

De hemel weet het. God komt in beweging: dit moet stoppen!

En Jona mag het gaan vertellen.

Maar Jona voelt heel goed aan, dat God geen boodschapper nodig heeft om die stad Nineveh om te keren. Dat kan de Almachtige heel goed zonder Jona!

Jona beseft: God gaat nog ruimte geven voor bekering!

Hij kent God wel: die is zo barmhartig, zo goed, die gaat straks Nineveh nog sparen als de mensen zich bekeren. En dat moeten we niet hebben!

Nineveh verdient geen barmhartigheid of vergeving.

Deze dreiging, deze bloedstad, moet omgekeerd. Voor eeuwig bedekt onder het zand!

We weten hoe het verder gaat: Jona vlucht weg met een schip over zee. Naar het verre westen.

Weg van Nineveh. Weg bij God.

Maar de Almachtige laat dat niet gebeuren: Hij werpt een storm op zee.

Uit angst voor schipbreuk en uit angst voor de God van Jona, gooien de zeemannen Jona overboord.

Jona zakt diep weg in de zee. De golven slaan over hem heen en sluiten zich. Jona verdrinkt.

Terwijl hij naar de diepten zakt, wordt hij door een grote vis verslonden en zal sterven.

En hij weet het: 'Ik ben verbannen door God. Verstoten. Ik ga sterven'.

Maar: vlak voordat hij sterft, bidt hij tot God.

Hij schreeuwt, hij roept God aan in zijn diepe nood: "Heer, help mij! Hoor mijn stem!".

Jona bidt.

Eindelijk lezen we een gebed van Jona!

Maar, hoe vindt u dat eigenlijk?

Als mensen vlak voor hun sterven nog even bidden, nog even vergeving vragen, en dan denken dat ze wel in de hemel zullen komen?

Hoe vindt u dat?

Ik denk, dat we daar vaak met een schuin oog naar kijken.
Zo van: 'Ja, dat is wel lekker makkelijk. Tijdens je leven de beest uithangen en dan op het laatst nog even snel om vergeving vragen. Hoe echt is dat?'

Ja, hoe echt dat is, dat weet ik niet. Ik kan niet in het hart kijken.
Maar ik weet nu wel iets over God. Ik leer hier wel iets moois over God.
Mag ik even heel persoonlijk zijn: wat ik hier leer over God, heeft mijn verdere leven bepaald.
En bepaalt nog elke dag mijn geloof in God.
Heeft mij voorgoed aan hem verbonden.
En dat is dit:

*****

Jona wordt verslonden door die grote vis.
En hij zit dan drie dagen en drie nachten in de vis.
Die drie dagen en drie nachten willen vooral zeggen, dat Jona echt dood was. Na drie dagen en drie nachten keert de levensadem niet meer terug. Er is geen hoop meer.
Die vis betekent Jona's dood.

Jona bidt.
Maar, deze deserteur bidt pas als hij beseft, dat hij gaat sterven. Als er helemaal geen uitweg meer is.
Als alle vluchtwegen dichtzitten.
Voor ons gevoel te laat. Veel te laat.
Jona heeft het niet verdiend, dat hij nog gered wordt. Hij was zo ongehoorzaam. Zo eigenwijs. Zo onbarmhartig. Hij wilde toch zelf liever sterven, dan naar Nineveh?!! Nou, ga je gang!

Maar het gaat zo anders!
Jona bidt tot zijn God uit het rijk van de dood: "HEER, help mij. Hoor naar mijn stem!".
En wat gebeurt er: God verhoort zijn gebed!
Die vis was zijn graf. Maar nu brengt hij Jona naar de kust en spuugt hem uit op het strand.
Jona mag leven!
De HERE trekt Jona levend uit de dood omhoog!
Hij komt zelfs weer bij de tempel en zingt een danklied. Jona leeft!
Maar ziet u: door het lijden, door die vreselijke storm, door de angst in die vis, doordat de dood zo pijnlijk dichtbij was, kwam Jona tot inkeer. Hij liet zijn boosheid los, zijn eigen wijsheid, en keerde zich weer tot God.

Maar hij deed dat pas weer, toen er helemaal geen andere mogelijkheid was.
Hij zakte weg in de diepte. Elke vluchtweg was afgesloten. Hij ging sterven.
En toen keek hij pas omhoog naar God. Omdat hij niets beters had.
God was zijn laatste strohalm.
Toen pas ging hij bidden: "Heer, help mij!".
Toen pas.
Als God trots was geweest, had hij Jona voorgoed losgelaten.
Want als hij de laatste is waar je heen gaat.... Waarom zou God dat pikken?
Hij is God, de almachtige. Schepper van hemel en aarde.
Waarom zou hij jouw laatste strohalm willen zijn!??
Waarom zou Hij het pikken, dat je jezelf pas aan Hem geeft, als je verder toch niets meer hebt?
Als je in je leven te kennen hebt gegeven, dat je alles liever hebt dan Hem. Je hebt God en de bijbel en de kerk en al die vrome christenen losgelaten. Het kwam je niet uit.
Je zocht je geluk in geld of seks of je uiterlijk.
Je gaat pas weer op zoek naar God als de artsen vertellen, dat je echt niet meer beter wordt.
Je gaat weer met God bezig, omdat je bang bent voor het grote zwarte gat.

Nou, dat is mooi!

Je gaat pas weer over God nadenken als je alles kwijt bent.

Als God hoogmoedig en trots zou zijn, zou hij niets meer met ons te maken willen hebben.

Maar Hij is niet trots.

Hij buigt zich naar Jona toe en verhoort Jona's noodkreet en redt zijn kleine profeet.

Onze God is niet trots.

Hij is barmhartig. Vol ontferming. Dat is het verhaal van de Bijbel.

In Hosea 11 zegt de HERE het zo over zijn volk, zijn bruid, dat steeds andere goden achterna loopt:

“Mijn volk bijt zich vast in zijn ontrouw jegens mij.

Al roepen ze tot mij, de Allerhoogste,

Ik zal hun lot niet verlichten.

Ach, Efraïm, hoe zou ik je ooit kunnen prijsgeven?

Hoe zou ik je kunnen uitleveren, Israël?

Zou ik je prijsgeven als Adma,

je laten ondergaan als Seboïm?

Mijn hart wordt verscheurd,

door barmhartigheid wordt ik bewogen...”.

Dat zien we ook terug in de gelijkenis van de verloren zoon.

Die jongen vraagt zijn deel van de erfenis aan zijn vader. En wenst zijn vader daarmee in feite dood.

Hij gaat weg.

De vrijheid tegemoet. Zijn platte droom achterna: geld, drank en vrouwen.

Maar, u kent het verhaal: op een dag is het geld op.

En dan zijn ook zijn vrienden er opeens niet meer. En de liefde is ook opeens verdroogd.

Bij een varkensboer vindt hij nog een baantje. Hij mag op de varkens passen.

Daar zit hij : in de stank en de herrie van die onreine dieren.

Wat is hij diep gezonken.

En dan staat er: toen kwam hij tot zichzelf.

Toen ging hij nadenken.

Toen dacht hij aan zijn vader. Toen pas. Toen hij alles kwijt was. Toen alle andere wegen dicht zaten.

Toen pas.

En hij gaat terug.

Wat doet die vader, als zijn zoon aanklopt?

Staat die met de deur op een kier? Stuurt hij hem weg?

Als die vader trots was geweest, dan had hij dat gedaan.

Maar, hij is niet trots.

Hij staat op de uitkijk. Omarmt hem. Heeft al die jaren naar hem verlangd.

Er staat: “Zijn vader zag hem in de verte al aankomen. Hij kreeg medelijden en rende op zijn zoon af, viel hem om de hals en kuste hem”.

Medelijden. Barmhartigheid. Hij wil zelfs je laatste strohalm zijn.

Jona kent die barmhartigheid en grijpt zich eraan vast.

En is dat ook niet de diepe betekenis van het kruis: Jezus, de Zoon van God, laat zich uitkleden, bespotten en aan een kruis slaan. Om ons te redden.

Als je het nog niet begrepen had: God is niet trots of hoogmoedig.

Hij wil mensen redden van het kwaad en van de dood.

Hij wil zich daarvoor zelfs vernederen tot op de diepste diepte: aan een kruis.

Dat is onze God. Hij laat zijn daden spreken.

*****

Het gaat nog dieper.

Want je zou kunnen zeggen: 'Goed, dat is mooi. Mooi, dat je zelfs vlak voor je dood nog kunt bidden en om vergeving kunt vragen. En dat God je dan nog omarmt ook. Erg mooi! Wat is God goed!''.

Maar, hoe zuiver zijn je gevoelens dan eigenlijk als je pas op het allerlaatst naar God toe gaat?

Die zijn dan toch heel erg egoïstisch!

Die kunnen dan toch helemaal niet zuiver zijn!?

Je doet het alleen maar omdat je bang bent.

Of omdat je denkt 'stel nou dat er een hemel en een hel bestaat', dan kan ik toch maar beter in God gaan geloven. Je weet maar nooit.

Ja, dat kan allemaal.

Wat kan er in een mensenhart niet allemaal rondgaan. Mooie zuivere verlangens. Verlangen naar God. Oprecht berouw.

Maar er kan ook veel eigenbelang bij zitten.

We worden dan ook niet gered, omdat onze motieven altijd zo zuiver zijn en edel.

Dat zijn ze namelijk niet altijd.

We worden gered door Gods barmhartigheid alleen.

Dat is de diepte van Gods genade.

En daarom ben ik zo blij met deze God.

Voel ik mij veilig.

En ik hoef nooit meer te vragen: "Wie bent u eigenlijk?".

Ik weet wie God is.

Door Jona leer ik Hem kennen: Hij is een God die redt.

Door Jezus weet ik dat.

Want de naam Jezus betekent: "de HERE redt".

En dat is waar.

Amen.